

Алёна БЕЛАНОВСКА
У 2012 годзе «Маладосць» друкавала яе авантурную іранічную аповесць «Чамадан з кракадзілавай скуры». З таго часу чытачы пыталі, ці будзе працяг — так ім спадабаліся прыгоды Аліны. І вось ён, працяг. Тая самая Аліна гэтым разам мае справу з каштоўным каменем, які нейкім чынам спачатку трапіў да яе, пасля знік, пасля...
«Любыя супадзенні з рэальнымі падзеямі і персанажамі — выпадковыя», — папярэджвае аўтар.

АЛІНА ўвайшла ў хату, адсунула дзядулеў куфар, адкінула дзверцы склепа і наставіла на генерала пісталет.

Але знізу, са змроку, на Аліну з жахам паглядзеў не Шандар Сінгх, а звязаны Юрок з рушніком у роце.

— Ты што тут робіш, паскуднік? — абамлела Аліна. Юрок мыкнуў і закалаціўся ў паніцы.

— Ну што — «мы-ы-ы-ы»? — абурылася Аліна. — Зачыню цябе тут і з'еду дадому на паўгода, і ператворышся ты ў мумію, і сточаць цябе мышы!

Юрок жаласна піскнуў ды заматляў галавой. Аліна спусцілася ў склеп і выняла з рота небаракі ручнік.

— Гавары! А то ў міліцыю пазваню. Чаго ты сюды ўсу-нуўся?

— Ну... па агурочки...

— Па якія агурочки, га-лава твая — гарбўз? Я тут бываю гады ў рады, страху хутка абваліцца — няма ка-му і калі рамантаваць, ага-род лазняком парос, якія агурочки?

— Салёныя... Думаў — у склепе ёсць...

Аліна схпіла Юрка за вуха і прыставіла да яго шыі пісталет:

— Дзе генерал?
— Такі вусаты?
— Вусаты-валасаты!

Дзе?

— Не ведаю. Звязаў мя-не і збег. Ударыў балюча! Па галаве! А я ж толькі па агурочки... каб закусіць! Не страляй! Не забівай!

Аліна заткнула піста-лет за пояс і развязала Юрка. Той дастаў з кішэні

бутэлку гарэлкі. Бутэлка рассыпалася на аскепкі, — гарэлка пацякла Юрку на фуфайку.

Той заплакаў.

— Разбіў! Чорт вусаты. Разбіў маю бутэлечку! Ух, я яму! Па зубах дам! — замармытаў ён.

— А ну, давай адсюль, хутка! — Аліна схпіла Юрка за карак і пацягну-ла наверх, а выцягнуўшы, адвесіла добрага выспят-ка. — Пайшоў прэч! Нават блізка сюды не падыходзь! Агук ты малахольны! Дзе мне зараз шукаць майго генерала? Яго ж тут ваўкі з'ядуць, будзе міжнародны скандал!

— Ты па слядах ідзі, — сказаў Юрок і шморгнуў носам. — Па снезе. Снег свежы.

— Зараз як дам! — за-махнулася Аліна, але біць недарэку не стала. Яна выбегла на двор і ўбачыла ланцужок слядоў, што цяг-нуўся ад хаты праз поле ў бок Стараселля.

— Дык гэта ж твае сля-ды! — крыкнула яна.

— Не мае. Я агародамі ішоў, з Лапнікаў...

— Дзверы за сабой за-чыні! Будзеш красці — у міліцыю здам! — пракры-чала Аліна Юрку, скокнуў-шы за руль, і націснула на газ. «Буцэфал» сарваўся з месца.

— Няма тут чаго ўжо і красці, — сумна прабубніў Юрок услед аўтамабілю і пацягнуўся дадому.

Пад'ехаўшы да Стара-селля, Аліна спыніла аўта-мабіль і моцна задумала-ся.

— Цікава, куды ён мог пайсці? ФАП зачынены, у інтэрнаце — канікулы, пус-та... Проста да людзей? За-сталося толькі чакаць...

Аліна загнушыла матор і прыслухалася. Да яе ву-шэй даляцелі крыкі, якія чаргаваліся з адборнымі мацюкамі. Нешта вель-мі цікавае адбывалася

— Як ён тут апынуў-ся? — дзяўчына паказала ствалом на Сінгха, які так-сама замёр — з паленам, ускінутым над галавою.

Мужыкі, на ўсялякі выпа-дак, маўчалі.

— Расказвайце, кажу, а то буду страляць! — крык-нула Аліна.

Наперад нерашуча вый-шаў Немчык. Ён з недаве-рам паглядзеў на Аліну, на пісталет, які яна сціскала ў руках, і паведаміў:

— Гэты... Шындур, ці як яго... Прыйшоў, пагрукаў у акно... спытаўся пра ней-кую Аліну, а ў нас нікай Аліны і няма. Ну, бачу: у яго кроў на галаве. Да-вай, кажу, дапамагу табе! Самагонам рану яму пра-мыў, стопку наліў, закусіць даў — ён жа змерз увесь. Кажу: грэйся, адшукаем тваю Аліну. Ну — мужыкам пазваніў... Падцягнуліся. Генка вось — па-англійску

трохі шпрэхае. Спыталіся ў яго, ці гуляе ён у карты... ну, тое-сёе... ён прайграў-ся. Кажу: бранзалет свой давай! А ён падскочыў, схпіў палена ды давай ім махаць. Ну, хлопцы — да яго, каб суняць. А тут як-раз і ты. Твар нейкі ў цябе знаёмы... Ты не з Сякеркі будзеш?

— Я зараз як вазьму сякерку! — абурылася Алі-на. — Міліцыі на вас няма!

— А што — усё чэс-на... — сказаў Немчык.

— Я вам пакажу — чэс-на! — Аліна махнула ства-лом на двух мужыкоў, што стаялі з краю. — Вы двое! Звяжыце іншаземнага гра-мадзяніна.

— Чым? — спыталіся мужыкі.

— Вяроўкай, чым! Нем-чык, дзе вяроўка ў цябе?

— У хляве, — шчыра прызнаўся Немчык, хаця вяроўка была і не яго.

— Вазьміце вяроўку і звяжыце! А ты — не вару-шыся! — загадала Аліна Шандару. Той кінуў палена ў снег.

Святлана КУРГАНОВА
Вучыцца ў Інстытуце журналістыкі БДУ і працуе рэдактарам у часопісе «Маладосць». Вядзе калонку «НеФармат» пра фантастыку і піша тое, што пішацца. Прыняла ўдзел у конкурсе маладых літаратараў «Першацвет» і ўвайшла ў лік фіналістаў.

ВАЎЧЫЦА

Урывак з апавядання

Ужо даўно было цёмна, але Кан толькі прыйшоў з кузні. На лаве стаялі абкручаныя ручніком чыгуны з кашай і мясам. Было бачна, што абодва заварочвала Эва, — злева направа. Дачка заўсёды заварочвае ручнік справа налева.

Маленькая служка цяпер у хаце рабіла ўсё сама — як двухжыльная. Эва глядзела за гаспадаркай, выходжвала Канаву дачку і нават ірвалася дапамагаць самому Кану, але хто пацягне кволую драбязу ў кузню!

А почырк у Эвы быў роўны і чысты, быццам дзяўчынка адвучылася гадоў пяць у гарадской школе.

Эва з'явілася ў яго два гады таму. Знайшоў замораную дзяўчынку ў лесе напрыканцы лета.

Яна сядзела каля сцяжынкі, якая вяла ў іх вёску, і плака-ла. Ён бачыў яе ў суседнім селішчы — у старасты працавала за ежу, дапамагала рыхтаваць пасаг для дачок: вышывала, ткала, шыла. Пасля стараста дачок выдаў замуж, дзяўчо стала непатрэбнае — і яго выкінулі на вуліцу. Эва пайшла не ў суседнюю вёску, а ў лес. І жыла ў лесе на працягу ме-сяца ці крышачку больш. Цёткі хадзілі ў лес, бо шкадавалі, але да сябе не бралі: сваіх ратоў хапае.

Дзяўчынцы магло быць ад васьмі да чатырнаццаці. Сла-бенькая, худзенькая, без пухлых дзіцячых шчок, з непрыго-жа пазначанымі скуламі.

Той раз было туманна і мокра. Па лесе шнарылі цёт-кі — раней баяліся ў такое надвор'е ісці, але апошнім часам асмялелі. Казалі: у лесе ціха стала.

А Эва сядзела каля сцяжынкі і плакала.

— Пойдзеш да мяне служкай? У мяне на гаспадарцы толь-кі дачка засталася. Не спраўляецца, — ён сядзеў перад ма-ленькай абарванай дзяўчынкай на кукішках і глядзеў на яе.

— Вы біць будзеце... балюча? — яна пыталася гэта сур'-ёзна, гледзячы на яго падазрона і з квалай надзеяй.

...Падлеткі білі маленькае ваўчаныя. Гэта ж яшчэ невялікі воўк: не страшна. Яго можна карміць, запрагаць у каляску і прымушаць цягнуць цяжкія бідоны з вадой. Потым можна даць трохі ежы, каб не здох, пасадзіць на ланцуг і весці паказаваць дзяўчынкам. А потым можна паказаць, як ён — герой — забівае зласлівага ваўка. Няважна, што гэта яшчэ бяскрыўднае ваўчаныя.

— ...Мядзак у тыдзень, мая ежа і вопратка. Будзеш пра-цаваць разам з дачкой — як дачка. Я ж яе — не б'ю.

Яна паднялася і працягнула руку:

— Эва.

Выхаваная. Зусім як яго Ханка.

— Буду тваёй жонкай, Кан. Больш няма куды падацца. Толькі ведай: руку на мяне не падымеш, — Ханка тады стая-ла ганарлівая, хоць і з абгарэлай касой, адкінутай за спіну, каб не тузаць і не плакаць.

Ён тады яшчэ падумаў, што ўсе сваіх баб б'юць — і нічога. Але назваць яе, Ханку, бабай, той, што гатова цярпець, калі яе цягаюць прылюдна за касу...

— Пальцам не крану, — абяцаў ён. Ханка была прыгожая нават з абгарэлай у пажары касой, спраўная, з залатымі ру-камі. Была — як прут, які гнецца, але не ламаецца. Кранеш з сілай — і табе ж самому па лбе прыляціць.

Зрэшты, і без гэтага ніколі не крануў бы, не абразіў: тое, што захапляе, аберагаюць, а не спрабуюць зламаць.

Дзяўчынка-заморак глядзела на яго сур'ёзнымі вялікімі вачыма.

— Кан, — ён акуратна паціснуў велічэзнай лапай каваля маленькія дзіцячыя пальчыкі.

Увага, конкурс!

ПРА СІНЯВОКУЮ — З КІТАЙСКІМ АКЦЭНТАМ

Беларускае пасольства ў КНР і часопіс «Маладосць» абвясцілі конкурс эсэ, прысвечаных Беларусі.

Арганізатары прапанавалі ўдзельні-кам гэтага творчага спаборніцтва па-дзяліцца ў сваіх работах назіраннямі пра стэрэатыпы, якія ёсць у беларусаў адносна Кітая і, наадварот, у жыхароў Паднябеснай — пра Сінявокую. Кан-

курсантам трэба прыдумаць умоўную біяграфію — як быццам аўтар эсэ на-радзіўся ў Беларусі — і распавесці, як яму тут жывецца. Можна напісаць пра побыт жыхароў, можна пра наш клі-мат і г. д.

Да ўдзелу ў конкурсе запрашаюцца цэнтры вывучэння беларускай куль-туры ў Кітаі, а таксама ўсе студэнты з гэтай краіны, якія вучацца ў Беларусі. Найлепшыя эсэ «Маладосць» надру-

куе сёлета ў адным з нумароў, пры-свечаных Паднябеснай.

Творчыя работы павінны быць аб'ёмам не больш за 7 тысяч зна-каў. Дасылаць іх можна на беларус-кай, рускай ці кітайскай мовах да 31 сакавіка на электронныя адрасы: china@mfa.gov.by (з кітайскага боку), vdsd@tyt.by (у Беларусі) з абавяз-ковай пазнакай «Конкурс эсэ аб Бе-ларусі».